

Obrazovanje, odgoj i traženje znanja

(Hutba u povodu 40 godina od osnivanja Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu)

Zahvala pripada Uzvišenom Stvoritelju, Objavitelju Knjige, Sveznajućem. Mir i spas, salavat i selam, učitelju svih svjetova i pečatu poslanika Muhammedu, časnoj porodici njegovoj, vrlim ashabima i svim čestitim ljudima do Sudnjega dana. Svjedočimo da nema boga osim Allaha, Jednog i Jedinog, i svjedočimo da je Muhammed Njegov rob i Njegov Poslanik. Gospodaru, čuvaj nam ovo svjedočanstvo i znanje u srcima našim, počasti nas da ih živimo u svojim životima i sa njima uđemo u Džennet - vječnu milost Tvoju.

Stoljećima su učenici - ulema govorili:

„Ako želiš dobra ovog svijeta - dunjaluka onda nauku traži! Ako želiš dobra vječnoga života - ahireta onda nauku traži! Ako želiš dobra i dunjaluka i ahireta onda nauku traži!“

Znanje je temeljna vrijednost islama – našeg odnosa prema Uzvišenom Stvoritelju. On Uzvišeni kaže:

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Znaj da nema boga osim Allaha...

Nauka je put na koji nas poziva Stvoritelj i Njegov Poslanik, s.a.v.s., a neznanje je tmina i močvara iz koje dolazi svako zlo. Na stablu neznanja samo zlo uspjeti može, a na stablu znanja raste svako dobro od kojeg korist imaju svi ljudi.

Poslanik, s.a.v.s., kaže:

مَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَلْتَمِسُ فِيهِ عِلْمًا سَهَّلَ اللَّهُ لَهُ بِهِ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ

Ko krene na putem traženja znanja – Allah mu olakša put do Dženneta.

Put do spasa – Dženneta, ali i do sreće na ovome svijetu, zadovoljstva i ispunjenosti smislom, ide isključivo preko znanja. Neznalica je samom sebi neprijatelj, pa je besmisleno očekivati da nekome bude prijatelj.

Znanje s obzirom na relacije može biti znanje o Uzvišenom Stvoritelju, Njegovoj vjeri i znanje o svemu što je On Svemogući stvorio. U vremenu koje

živimo ozbiljno moramo preispitivati naše individualne, ali i institucionalne odgovore na nužnost jačanja svih oblika znanja.

Naravno, znanje o Stvoritelju, Allahu, dž.š., temeljno je znanje i u onoj mjeri u kojoj je spoznaja Njega prisutna u toj mjeri će se oplemeniti i druge informacije, spoznanje i znanja. Svjedočiti će Njegovo postojanje i poslanstvo poslanika samo osoba koja ima znanje utemeljeno na zdravom razumu i daru Objave. Namaz će obaviti i pred Stvoritelja stati, postiti, zekjat davati, roditelje poštovati i društveno koristan biti ne onaj koji zna propise, već onaj koji zna pred Koga staje u svome namazu i radi Čijeg zadovoljstva čini sva spomenuta dobra.

Jačanje znanja o Allahu najbolji je način da muslimani i muslimanke pristupe i znanju o vjeri i znanju o svemu stvorenom te kroz nauku i obrazovanje ispune misiju prenošenja vrijednosti čitavom svijetu. Vjerske nauke, društvene, humanističke i prirodne nauke moraju biti oplemenjene suštinom ljudskog života i temeljnom vrijednošću, a to je veza sa Uzvišenim Gospodarom i svijest da smo Njegovi i da se Njemu u konačnici vraćamo. Osoba koja ima svijest da Uzvišeni sve vidi i svemu je svjedok neće zloupotrijebiti nauku već će radi Božijeg zadovoljstva, a u interesu činjenja dobra svim ljudima i odgovornog odnosa prema svijetu u kojem živi učiti, čitati, razmišljati, izučavati, istraživati, poučavati i koristiti znanja i spoznaje iz svih naučnih oblasti. Tek kada ovo razumijemo jasna nam je poruka posljednjeg Allahovog poslanika Muhammeda, s.a.v.s., koji kaže:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ

Gospodaru moj, molim Te daruj mi korisno znanje i Tebe molim zaštititi me od znanja koje ne koristi.

Obrazovanje i odgoj obaveza su naše generacije prema generaciji koja dolazi. Naši mektebi, medrese i fakulteti, ali i obrazovni sistem naše domovine Bosne i Hercegovine, moraju biti izraz krajnje odgovornosti i svijesti, vrhunac naših mogućnosti u institucionalnom pružanju nauke i odgoja i nikada ne smiju biti zanemareni u smislu pažnje društva, zajednice i svih onih koji zajednici i društvu pripadaju. Kao što je neznanica samom sebi neprijatelj tako su i društvo i zajednica bez znanja u punini ove riječi osuđeni na trajna lutanja, sve dublju korupciju i slabe šanse da se iznesu sa izazovima koje vrijeme sa sobom nosi. U ovom procesu, hajratu – trajnom dobru svi koji žele mogu pronaći svoju ulogu,

dati svoj doprinos i ojačati sistem obrazovanja i odgoja svoje zajednice i društva kako bi svjetla lica izašli pred svoga Stvoritelja i pokazali da istinski pripadaju zajednici vrijednosti Ummetu Muhammeda, s.a.v.s.

U konačnici najbitnije je odvažiti se, otvoriti svoj um i srce znanju, jer dvojica nikada neće naučiti onaj koji se stidi i onaj koji je ohol. Naša povjest nam govori da smo bili u blagostanju dok je pristup životu poznat kao طلب العلم „traženje znanja“ bio stil života muslimanskih zajednica, kada su sadržaji nauke i odgoja bili kontinuirano nuđeni u džamijama, medresama i učilištima, a da su dekadencija, zaostajanje i slabost došli kada se od ovog stila udaljilo. Danas, taj se pristup promovira kroz akademsko obrazovanje – koncept cjeloživotnog učenja kao jedno od bitnih dostignuća savremenog obrazovanja u svijetu.

Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, institucija Islamske zajednice i Univerziteta u Sarajevu, povodom 40 godina od svoga osnivanja želi se zahvaliti dragome Bogu prije svega što desetljećima nosimo emanet znanja u našem društvu, a zatim zahvaliti svim čestitim ljudima naše zajednice i društva bez čije podrške svoju misiju ne bi mogli ispunjavati. Nastavićemo, uz Božiju pomoć, širiti znanje o Stvoritelju, Njegovoj vjeri i oplemenjivati naše društvo i zajednicu svim neophodnim znanjima kako bi kroz vrijednosti islama živjeli sretno i prosperitetno u našoj domovini Bosni i Hercegovini. Ne sumnjamo ni najmanje da ćemo na ovome putu istine i dobra naći saputnike i pomagače kako bi „traženje znanja“ ostalo naš stil života, a svijest o Stvoritelju bila temeljna vrijednost našeg odgoja i obrazovanja.

Molimo Te Uzvišeni Gospodaru da na ovome putu damo svi svoj doprinos kod Tebe primljen.

Počasti nas korisnim znanjem i nadahni nas da znanje koristimo za dobro svih ljudi, a zaštiti nas od zablude i obmana bilo koje vrste.

Uzvišeni Allahu, neka nam znanje bude dokaz predanosti Tebi i želje da Tvoje zadovoljstvo postignemo. Sačuvaj nas od svakoga zla, a posebno od zla zablude, oholosti i nasilja.

Sarajevo, 27.9.2017.

doc. dr. hfz. Kenan Musić